

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 36/07

23.5.2007

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus asiassa C-341/05

Laval un Partneri Ltd v. Svenska Byggnadsarbetareförbundet ym.

JULKISASIAMIES MENGOZZIN MUKAAN AMMATTIYHDISTYKSET VOIVAT TYÖTAISTELUTOIMILLA, JOTKA OVAT PERUSTELTUJA YLEISTÄ ETUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN VUOKSI JA SUHTEELLISUUSPERIAATTEEN MUKAISA, PAINOSTAA TOISESTA JÄSENVALTIOSTA OLEVAN PALVELUJEN TARJOAJAN HYVÄKSYMÄÄN TYÖEHTOSOPIMUKSEN MUKAISEN PALKAN

Työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon koskevassa direktiivissä 96/71¹ säädetään, että kyseisille työntekijöille annettavat takeet vahvistetaan laein, asetuksin tai hallinnollisin määräyksin ja/tai rakennuslalla yleisesti sovellettaviksi julistetuin työehtosopimuksin tai välitystuomioin.

Ruotsin työntekijöiden lähettämisestä työhön annetussa laissa täsmennetään lähetettyihin työntekijöihin sovellettavat työehdot ja -olot, eikä tähän vaikuta se, mitä lakia itse työsuhteeseen sovelletaan. Tämä laki koskee siten direktiivissä 91/71 lueteltuihin kysymyksiin liittyviä työehtoja ja -oloja, vähimmäispalkkoja lukuun ottamatta. Laissa ei näet säädetä mitään palkoista, joita Ruotsissa säännellään perinteisesti työehtosopimuksilla. Ruotsin oikeudessa annetaan sitä vastoin ammattiliitoille oikeus tietyn edellytyksin turvautua työtaistelutoimiin työnantajaliittoon kuulumattoman työnantajan pakottamiseksi allekirjoittamaan työehtosopimus.

Laval un Partneri Ltd, joka on latvialainen yhtiö, lähetti toukokuussa 2004 työntekijöitä rakennustöihin Latviasta Ruotsiin. Työt suoritti tytäryhtiö, joka on nimeltään L&P Baltic Bygg AB. Töihin kuului Vaxholmin kaupungissa sijaitsevan koulurakennuksen peruskorjaus ja laajentaminen.

Kesäkuussa 2004 Laval ja Baltic Bygg yhtäältä sekä Ruotsin rakennustyöntekijöiden liitto, Byggnads, toisaalta aloittivat neuvottelut liityntäsopimuksen tekemiseksi rakennusalan työehtosopimukseen. Mitään sopimusta ei kuitenkaan saatu aikaan.

Byggnads käynnisti työtaistelutoimen 2.11.2004 eli julisti saarron kaikille Lavalin työpaikoille. Ruotsin sähkötyöntekijöiden liitto ryhtyi myöhemmin myötätuntotoimiin ja keskeytti kaikki Vaxholmin työmaalla käynnissä olleet sähkötyöt. Sen jälkeen kun työt tällä rakennustyömaalla olivat olleet jonkin aikaa keskeytyneinä, Baltic Bygg haettiin konkurssiin. Lavalin Vaxholmin rakennustyömaalle lähettämät latvialaiset työntekijät palasivat tällä välin Latviaan.

¹ Palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16.12.1996 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY (EYVL 1997, L 18, s. 1).

Laval nosti Arbetsdomstolenissa kanteen, joka koski muun muassa työtaistelutoimen laillisuutta. Arbetsdomstolen kysyi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta sitä, onko yhteisön oikeus esteenä tällaisille työtaistelutoimille.

Julkisasiamies Mengozzi toteaa aluksi, että hänen mielestään **se, että jäsenvaltion ammattiliitot käyttävät oikeuttaan ryhtyä työtaistelutoimiin** tarkoituksenaan pakottaa ulkomainen palvelujen tarjoaja allekirjoittamaan työehtosopimus jäsenvaltiossa, jossa tämä palvelujen tarjoaja pyrkii käyttämään muun muassa perustamissopimuksessa vahvistettua palvelujen tarjoamisen vapautta, **kuuluu yhteisön oikeuden soveltamisalaan.**

Julkisasiamies katsoo tämän jälkeen, että **se, että Ruotsi antaa työmarkkinaosapuolten tehtäväksi vahvistaa** työehtosopimuksilla **työehdot ja -olot**, joihin kuuluvat esimerkiksi palkkaa koskevat säännöt, **ei voi sinänsä merkitä** siinä määrin **direktiivin 96/71 riittämätöntä täytäntöönpanoa**, että tämä jäsenvaltio olisi luopunut soveltamasta kyseisiä ehtoja ulkomaisiin palvelujen tarjoajiin. Tältä osin julkisasiamies huomauttaa, että Ruotsin kuningaskunta varmistaa sen, että työntekijöiden suojelua ja taloudellisten toimijoiden välistä yhdenvertaista kohtelua koskevat direktiivin 96/71 tavoitteet saavutetaan, ennen kaikkea siten, että ammattiliitoille annetaan oikeus ryhtyä työtaistelutoimiin palvelujen tarjoajan pakottamiseksi hyväksymään sellaisen työehtosopimuksen mukaisesti määräytyvä palkka, jota tosiasiallisesti sovelletaan samanlaisessa tilanteessa oleviin kotimaisiin yrityksiin.

Julkisasiamies Mengozzi tarkastelee työehtosopimuksia ja tiettyjä erityisiä rakennusalan työehtosopimusten ehtoja palvelujen tarjoamisen vapauteen nähden. Lopuksi hän ehdottaa, että sellaisessa tilanteessa, jossa jäsenvaltiolla ei ole työehtosopimusten yleissitovaksi julistamista koskevaa järjestelmää, direktiivi 96/71 ja palvelujen tarjoamisen vapaus **eivät ole esteenä sille, että ammattiliitot pyrkivät työtaistelutoimilla, jotka toteutetaan saarron ja myötätuntotoimen muodossa, pakottamaan toisen jäsenvaltion palvelujen tarjoajan hyväksymään palkan**, joka määräytyy sellaisen työehtosopimuksen mukaisesti, jota tosiasiallisesti sovelletaan samalla toimialalla toimiviin kotimaisiin yrityksiin, jotka ovat samanlaisessa tilanteessa, ja joka on tehty ensin mainitussa jäsenvaltiossa, jonka alueelle lähetetään tilapäisesti työntekijöitä työhön toisesta jäsenvaltiosta. **Näiden työtaistelutoimien on kuitenkin oltava perusteltuja yleistä etua koskevilla syillä, kuten työntekijöiden suojelulla ja sosiaalisen polkumyynnin estämisellä**, eikä niitä saa käyttää näiden päämäärien saavuttamisen kannalta suhteettomalla tavalla.

Työtaistelutoimien oikeasuhteisuutta koskevan tarkastelun osalta julkisasiamies ehdottaa, että kansallinen tuomioistuin selvittää erityisesti, sisältävätkö **ehdot, joista määrätään rakennusalan työehtosopimuksessa, todellisen edun, joka merkittävällä tavalla edistää lähetettyjen työntekijöiden sosiaalista suojelua.** Kansallisen tuomioistuimen tulisi myös selvittää, etteivät nämä ehdot merkitse mahdollisesti sellaisen saman tai pääasiallisesti vastaavan suojan päällekkäisyyttä, kuin mitä näille työntekijöille tarjotaan lainsäädännössä ja/tai työehtosopimuksessa, joita sovelletaan palvelujen tarjoajaan jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut.

Huomautus: Julkisasiamiehen näkemys ei sido yhteisöjen tuomioistuinta. Julkisasiamiehen tehtävänä on antaa yhteisöjen tuomioistuimelle riippumattomasti oikeudellinen ratkaisu käsiteltävänä olevasta asiasta. Yhteisöjen tuomioistuin aloittaa nyt tämän asian harkinnan, ja tuomio julistetaan myöhemmin.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: kaikki

Ratkaisuehdotuksen koko teksti on Internetissä

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=FI&Submit=rechercher&numaff=C-341/05>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien ratkaisuehdotuksen lukemispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656

Kuvia siitä, kun ratkaisuehdotus luetaan, on saatavilla EbS "Europe by Satellite" –kanavalla

Euroopan komissio, Lehdistö- ja viestintäpääosasto,

L-2920 Luxemburg, puh. +352 4301 35177, faksi +352 4301 35249

tai B-1049 Bryssel, puh. +32 2 2964106, faksi +32 2 2965956